

PROPELLERBLADET

Organ för FFVs kamratförening

Nr 64 Årgång 53

2002

PROPELLERBLADET

Organ för FFV Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare: Leif T Larsson

I redaktionen ingår: Styrelsen

Föreningens styrelse:

* Ordförande: 6336

Leif T Larsson, Midsommarvägen 10, 126 35 Hägersten. 08 - 84 99 34

* V ordförande: 6060

Bengt Svensson, Skogslundsvägen 4, 732 48 Arboga. 0589 - 132 14

* Kassör: 5746

Rolf Olsson, Turedalsgatan 42, 732 31 Arboga. 0589 - 135 48

* Sekreterare: 5858

Åke Tedesjö, Mastvägen 30, 723 48 Västerås. 021 - 80 40 88

* Ledamot: 4929

Karl Gardh, Anders Johanssonsg 22K, 732 47 Arboga. 0589 - 139 14

* KFUK-KFUMs representant:

Larsowe Roman, Råbykorset 38, 724 69 Västerås. 021 - 35 86 91

* Suppleant: 5325

Jan Welin, Vretvägen 35, 732 32 Arboga. 0589 - 136 49

* Suppleant: 5716

Per Åke Angelöf, Grindgatan 50, 589 23 Linköping. 013 - 15 12 02

Medlemsavgiften för år 2003 är 100:- (Etthundra kronor)

Postgiro 34 02 04 – 7

Hemsida: <http://www.malarnet.com/~ffvk/>

Flygförvaltningens Verkstadsskolas Kamratförening

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sid 1	Hurra för 60-åringen FFVK!	Styrelsen
Sid 2	Flygförvaltningens elever tillbaka på Johannisberg	Ur VLT 2002
Sid 5	Årsmötesprotokoll	5858 Tedesjö
Sid 9	Hemma hos vår Rektor	5827 Idoffsson
Sid 12	Farväl Johannisberg, Lövudden och CVV	4612 Ljungberg
Sid 18	Utblickar från KFUK-KFUM och Lövudden	Larsowe Roman
Sid 20	Träff på F4 tisdagen den 14 maj 2002	5732 Landgren
Sid 21	Lite nytt och lite gammalt	4107 Johansson
Sid 24	Minnesmärket	5858 Tedesjö
Sid 26	Bilder från kamratträffen 1-2 juni 2002	
Sid 28	Årskurserna 1941 - 1942 - 1943:s klassträff i Västerås den 1-2 juni 2002	4307 Hansson
Sid 42	Vägen till Flygrike	5827 Idoffsson
Sid 45	Till de äldste = 41:or, 42:or och 43:or	4219 Wikström
Sid 46	49:or klassträff 2003?	4929 Gardh
Sid 47	Arvidsjaur 31/10 2002 Tack till styrelsen	4219 Wikström
Sid 48	Fredagshaveriet	Ulf Wiberg
Sid 51	Föreningsfakta och information	5746 Olsson
Sid 52	IN MEMORIAM	

Hurra för 60-åringen FFVK!

Vilken vår, vilken kamratträff och vilken sommar! Kommer det att bli en gnistrande vinter också..?

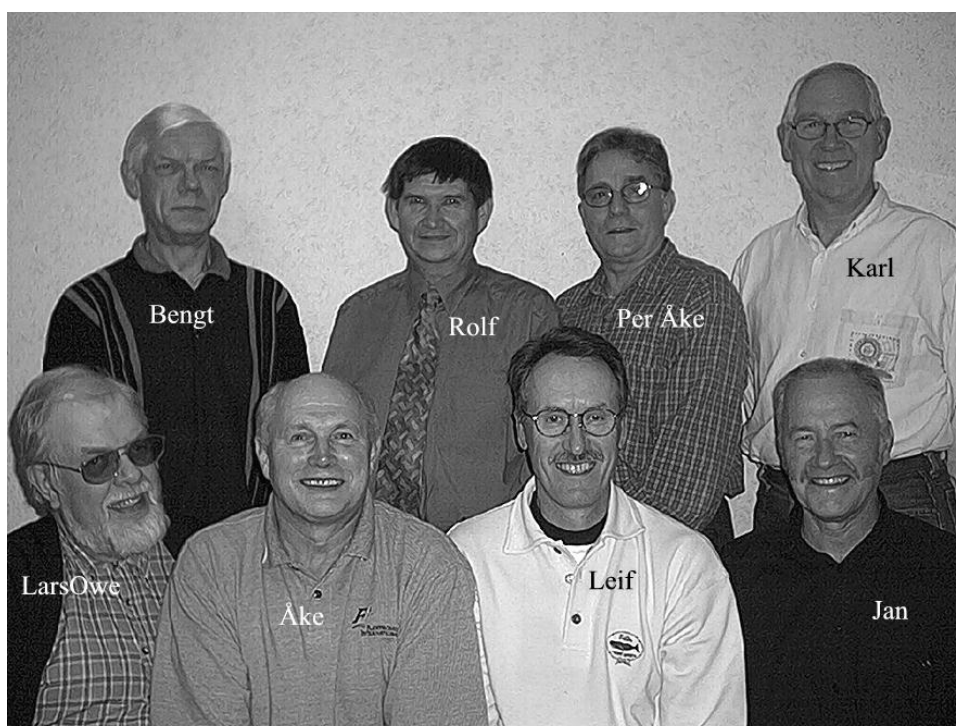
Jubileumsträffen blev välbesökt med utställningen på Johannisberg och Hässlö-resan med dubbeldäckare som dragplåster. De två i styrelsen som avstod Hässlö för att vakta utställningen gick inte lottlösa, skratten ekade på Joberg när minnesmästarna Ebbe & Travarn drog igång. Själva fortsatte de med 46:ornas egen klassträff som ni kan läsa om i Hans "Travarn" Ljungbergs artikel. För ett fyrtiotal av oss övriga avrundades lördagen med en utmärkt middag på Djäkneberget.

Vi vill också fästa uppmärksamheten på att föreningens trotjänare revisor Eine Clasén och revisorssuppleanten Billy Keijser inte finns med oss längre, frid över deras minne.

Lika spännande varje år att se hur Pb tar sig ut och i år extra pirrigt med ett helt digitaliserat tryckunderlag. Nu ser ni resultatet eller "bidde det bara en tumme"?

God Jul och Gott Nytt År!

Styrelsen

Flygförvaltningens elever tillbaka på Johannisberg

Följande artikel var publicerad i Vestmanlands Läns Tidning (VLT) den 7 juni 2002 och är skriven av Greta Lagerholm.

Högresta herrar med gråstänk i håret stegade omkring Johannisbergs herrgård i lördags. Här fanns minnen från deras skoltid. Väggarna var klädda med fotografier av skolklasser, enbart pojkar, och på borden låg drivor av fotografier; album och gamla protokoll. Herrarna var en gång elever i Flygförvaltningens verkstadsskola och här på Johannisberg bodde de i internat hos KFUM.

Flygförvaltningens Verkstadsskola startade 1942. Den lades ned 1968, men kamratandan i den forna skolan är fortfarande stark och i helgen hyllade kamratföreningen FFVK sin forna läroanstalt med ett 60-årsjubileum.

På trappan till Johannisbergs herrgård träffar jag Arne Yngvesson och Gunnar Wikström. De var båda med i första årskullen som började verkstadsskolan 1942. De berättar med respekt men också med förtjusning om sin gamla skola,

– General Nordensköld vid Flygvapnet behövde gossar som kunde se till att de svenska flygplanen hölls i gott skick. Därför startade Flygförvaltningen sin verkstadsskola och 807 elever utbildades vid skolan under dess 26 år, berättar Gunnar Wikström.

Det var en skola som ställde höga krav på eleverna. Det fanns inte så många vägar till utbildning på den här tiden och cirka 1200 sökte inträde vid skolan. Det fanns bara 20 platser så konkurrensen var hård. Inträdesproven var kluriga. Chalmers tekniska högskola hade på flygvapnets begäran sammanställt proven.

Krav ställdes också på grabbarna när de väl börjat sin skola. Det gällde att knoga på och se till att man klarade alla prov.

Skolan låg till en början i CVV:s gamla flyghangar i nuvarande Mälarparken. Eleverna fick inreda klassrummen själva, snickra bänkar bland annat.

Mycket spännande hände förstås på internatet. KFUM såg till att grabbarna skötte sig.

– Vi skulle vara inne klockan nio och att ingen smet undan det kontrollerade föreståndaren.

Ynglingarna var i 14-15-årsåldern när de kom till skolan.

– Många av oss hade våra föräldrar långt från Västerås. Vi fick bara komma hem till jul och sommarlov så visst fick vi hemlängtan.

Och det fanns inga mobiltelefoner! Knappast andra möjligheter att ringa heller. I ett av skolans första protokoll diskuteras ett önskemål från eleverna att de vid behov ska få ringa ett samtal efter klockan nio. Det blir avslag.

Undervisningen var teoretisk de första två åren. Ämnen var matte, svenska, engelska, flygplansteknik, motorlära och radarteknik. På fritiden hölls grabbarna också sysselsatta.

– Vi fick bygga båtar och byggde så kallade tiohuggare. I dem rodde vi sen till skolan. Det var fyra kilometer till skolan i sjöhangaren på Viksäng.

– Ibland råkade vi ut för motvind och vi kunde bli försenade. Det var inte populärt.

Gunnar och Yngve talar mycket om kamratskapet. Yngve var den förste ordföranden i Kamratföreningen FFVK, som startade 1944.

– Under de två skolåren umgicks vi ju dygnet runt. Vi kunde tala med varandra om allting.

Kamratföreningens ordförande i dag är Leif T Larsson. Leif började i verkstadsskolan 1963 och jobbar i Stockholm. Men när han gick på flygvapnets verkstadsskola bodde han i Västerås.

– **Trots** det var jag tvungen att bo på internatet på Lövudden. Det

tyckte jag var lite besvärligt. Jag hade ju mina kamrater i Västerås och ville träffa dem. På helgerna fick jag visserligen vara hemma. Men klockan nio på söndagen var jag tvungen att inställa mig.

Leif framhåller dock att undervisningen i den forna verkstadsskolan var mycket bra. De flesta som gick där fick bra jobb och många fortsatte också att vidareutbilda sig.

Helgens jubileum innebär förutom utställningen ett besök på Flygteknikcentrum på Hässlö som ju är en fortsättning av den forna verkstadsskolan. Besök på Flygmuseet ingår också i programmet liksom middagar för olika årskurser och sist, men inte minst viktigt, Korum i kapellet på Lövudden. Säkert ett inslag som rymmer många minnen för alla herrarna som tillbringade ett par av sina intensivaste ungdomsår här.

Sträng disciplin. Flygvapnet gav KFUM i uppdrag att sköta Verkstadsskolans internat. "Vi fick en sträng men god uppfostran", tycker Arne Yngvesson och Gunnar Wikström som var bland de första eleverna. Leif T Larsson av senare årgång instämmer.

Protokoll fört vid årsmötet på Lövudden den 2 juni 2002 för Flygförvaltningens Verkstadsskolas Kamratförening (FFVK)

§1 Årsmötet öppnades av styrelseordföranden 6336 Leif T Larsson, som hälsade alla de 49 deltagarna varmt välkomna.

§2 Dagordningen fastställdes.

§3 Till årsmötets ordförande valdes 4220 Arne Yngvesson, som tackade för förtroendet.

§4 Till årsmötets sekreterare valdes 5858 Åke Tedesjö.

§5 Till att justera årsmötesprotokollet och tillika rösträknare, valdes 4802 Bengt Björk och 4825 Åke Rinneby.

§6 Kallelsen till årsmötet har skett helt enligt stadgarna. Varje medlem har fått sig tillsänt en inbjudan till såväl en kamratträff som föreningens årsmöte.

Även i vår tidning Propellerbladet och på vår hemsida har årsmötet varit annonserat.

§7 Styrelsens verksamhetsberättelse med en kassarapport för tiden 2000-04-01 till och med 2002-03-31 fanns tillgängliga för mötesdeltagarna.

4814 Eine Clasén påpekade att det finns ett räntebärande transaktionskonto på Föreningssparbanken, som föreningen kunde använda. Styrelsen undersöker detta.

Verksamhetsberättelsen godkändes av årsmötet.

§8 Revisorernas berättelse lästes upp av 4814 Eine Clasén, som hade en hälsning med från sin icke närvarande revisorkamrat 5703 Arne Brahm.

Den godkändes av årsmötet.

§9 Ordföranden framförde ett varmt tack till styrelsen för ett väl utfört arbete under verksamhetsperioden.

Därefter föreslogs ansvarsfrihet för den avgående styrelsen, vilket enhälligt godkändes av årsmötet.

§10 Till föreningens och styrelsens ordförande för en period om två år omvaldes 6336 Leif T Larsson.

§11 Till ledamöter i styrelsen för en period om fyra år omvaldes 5746 Rolf Olsson och 4929 Karl Gardh.

§12 Till KFUK/KFUM:s representant i styrelsen för en period om två år omvaldes Larsowe Roman.

§13 Till styrelsesuppleanter för en period om två år omvaldes 5325 Jan Welin och 5716 Per Åke Angelöv.

§14 Till revisorer för en period om två år omvaldes 4814 Eine Clasen och 5703 Arne Brahm.

Till revisorsuppleanter omvaldes 4220 Arne Yngvesson och 4311 Billy Keijser.

§15 Till valberedningen omvaldes 4802 Bengt Björk (sammankallande) och 5732 Kjell Landgren.

§16 Medlemsavgiften.

Ingen förändring utan gällande årsavgift är även i fortsättningen 100kr.

§17 Förslag från styrelsen.

Minnesmärket på CVV:s gamla område, som redan på årsmötet 1996 togs upp, närmar sig nu ett förverkligande. Det strandtorg som är planerat i Regattagatans förlängning ned mot vattnet, är nu under färdigställande. Styrelsen har under framtagning en platta i brons med texten:

Kungliga Flygförvaltningens Verkstadsskola startade här i en närbelägen sjöhangar sin verksamhet 1942. Efter en häftig

brand i januari 1949 totalförstördes hangaren och skolan flyttade till en beredskapshangar på Johannisberg där utbildningen bedrevs fram till att den upphörde 1968. Totalt utexaminerades 807 elever.

Denna platta kommer att fästas på en natursten. Utöver detta har vi från ansvarig på Västerås Kommun fått frågan om vi kan ta fram något övrigt material som anknyter till flygverksamhet för placering på torget.

Årsmötet föreslog att 4304 Harry Frohms kontakter med Västerås Flygmuseum och FTC är en lämplig väg för att efterlysa material. Även 5219 Gösta Persson lovade att förmedla en kontakt med Linköpings Flygmuseum.

Styrelsen fick vid förra årsmötet i uppdrag att ordna arkiveringen av originalhandlingar och övrigt för föreningen viktigt material. Styrelseordförande 6336 Leif T Larsson berättade att arbetet har inletts med att strukturera och ordna materialet i huvudgrupper och undergrupper för att underlätta för en placering i Västerås föreningsarkiv.

Larsowe Roman meddelade att stadsarkivet är fn överfullt och det kan bli landstingsarkivet som blir aktuellt som föreningsarkiv.

§18 Stadgeändring.

Styrelsen fick i uppdrag vid förra årsmötet att föreslå ett tillägg i §7, om föreningens upplösning, så att det även framgår hur kvarvarande medel fördelas.

Följande tillägg i §7 föreslogs:

Föreningens kvarvarande medel skall vid upplösningen fördelas enligt beslut taget vid årsmötet.

Årsmötet godkände tillägget.

§19 Förslag från medlemmar.

Inga förslag förelåg.

§20 Övriga frågor.

Larsowe Roman framförde en hälsning från KFUK-KFUM.

En hälsning från Vallentin Hofstedts hustru framfördes.

5827 Ronny Idoffsson, som hade besökt skolans rektor Ove Ahlgren, rapporterade att han var vid god vigör och skickade med hälsningar.

Ove Ahlgren fyller den 12 augusti 2002 hela 90år. Årsmötet bestämde att Ronny ombesörjer en blomsteruppvakning från föreningen.

5732 Kjell Landgren rapporterade från den Östersundsträff som hölls den 14 maj 2002.

§21 Årsmötet förklarades avslutat och ett tack framfördes till alla deltagarna och på återseende år 2004. I vanlig ordning var den definitiva avslutningen FFV-visan.

Vid protokollet
Åke Tedesjö

Justeras
Bengt Björk

Justeras
Åke Rinneby

Sekreterare 5858 Åke Tedesjö och Ordförande 4220 Arne Yngvesson

Hemma hos vår Rektor

Tack vare kamratträffen i år så blev det i slutet av maj äntligen av. Detta som jag länge tänkt göra, nämligen att åka och hälsa på den enda FFV-are som bor i mina trakter, allas vår rektor, Ove Ahlgren. Min idé var att kunna förmedla en hälsning till mötet.

Efter en telefonkontakt blev det klart att vi skulle ses hemma hos Ove nästa dag. Med en viss spänning knackade jag på. Det var ett bra tag sedan jag träffade honom – skulle jag känna igen? En herre med bekanta drag öppnade dörren. Visst var det Ove Ahlgren som stod där, rak i ryggen som i gamla dar. Lite hade jag spekulerat över hur gammal rektorn kunde vara idag. Vid direkt fråga så stämde det ganska bra, skulle fylla 90 den 12 augusti.

Ove bor i utkanten av Höllviken, ett samhälle som ligger strax innan den smala udde som tar slut vid Skanör - Falsterbo. Familjen har haft ett sommarställe här sedan 1950. Men sedan ganska många år så flyttade familjen hit till villa med rejäl trädgård. ”Man kan inte bo i lägenhet om man har ett sådant trädgårdsintresse som jag har”, säger Ove, ”det kliar för mycket i fingrarna”. Ett annat intresse som idkades var att spela violin. Vår rektor har ända tills nyligen spelat med i den lokala kammarorkestern. Ove har varit änkeman sedan 1988, och har 2 döttrar och talar gärna om sin familj. Att det är ett kärleksfullt hem är tydligt. Ove har skött sin trädgård själv ända tills i år. Efter ett par mindre stroke så får han nu hjälp av barn och barnbarn som gärna kommer och hälsar på.

Vi sitter i ett vackert möblerat vardagsrum och Ove berättar om sin tid före FFV. Efter sin examen på Malmö Borgarskola började 16-åringen som lärling hos E Wallins Konstsmide och Mekaniska Verkstad. Men att studera vidare blev snart aktuellt och det blev ingenjörsexamen på Malmö Högre Tekniska Läroverk följt av Övermaskinistexamen. Sedan följde praktik till sjöss, ”som kollämpare”, som Ove uttryckte det.

Därefter hittar vi Ove som konstruktör vid Ljungmans Verkstäder och sedan hos Addo i Malmö. Många av de bensinpumpar ni tankat bilen med under årens lopp tillverkades hos Ljungmans.

Via verkstadsingenjör på Svenska Aeroplan AB i Linköping till Kungliga Flygförvaltningens Verkstadsbyrå. Fick bland annat uppgiften att sätta upp tillverkningen av det nya bombsiktet till B18, uppfunnet av Wilkinsson. Blev 1944 tillfrågad om han kunde tänka sig att börja som tillförordnad rektor vid Kungliga Flygförvaltningens Lärlingsskola i Västerås. Efter en viss tvekan så började Ove Ahlgren som rektor för FFL, sedermera FFV, den 24 juli 1944. Eftersom skolan var flerårig så har Ove faktiskt varit rektor för samtliga FFV-elever under årens lopp. De första eleverna var ju inte klara när Ove tillträdde. Ove Ahlgren förblev FFV trogen tills skolan upphörde. Att vara rektor för en skola under praktiskt taget hela dess existens måste vara unikt. Ove Ahlgren blev av Hans Majestät Konungen tilldelad Riddare av Nordstjärneorden 1967.

Att min hälsning från Ove blev väl mottagen på årsmötet var inte att ta fel på. Många hade frågor och ännu fler ville ha en personlig hälsning tillbaka. Mötet beslöt enhälligt att ge mig uppdraget att uppvakta på 90-årsdagen. Detta uppdrag tog jag med glädje.

Födelsedagen var en måndag och stora festen hade varit under helgen, så jag fick ännu ett tillfälle att samspråka, denna gång tillsammans med medlemmar av familjen. Jag överräckte en stor blomstergrupp från oss som även innehöll tre kaktusar, vilket är ett av Oves stora intressen. En tydligt rörd rektor blev mycket glad för uppvaktningen.

Det kändes naturligt att ta upp den ungdomlighet som Ove utstrålade.

”Ligger det i generna att vara så ung vid 90 år”? Så där utan problem var det väl inte med så mycket pojkar under så många år”, försökte jag inställsamt.

”Kanske det, men min mor blev inte så väldigt gammal, gick bort när hon var 97.”

Det var ju ett sätt att se det på, men följdfrågan blev ju:

”Och din far”?

”Ja, han blev 102 år”.

”Har du några syskon i livet” fortsatte jag.

”Ja, två systrar 95 och 97 år, och dom kallar mig Lillgrabben, det gillar jag inte”.

Plötsligt kände jag mig ung. Och glad. Glad att få lära känna min gamla rektor som visade sig ha både humor och glimten i ögat. Säkert är just humorn en viktig källa till ett långt och innehållsrikt liv. För mig var i alla fall detta en mycket trevlig avspark på min egen pensionärstid som just har börjat.

Ni som läser detta vill kanske skicka en liten julhälsning till Ove? Gör det då nu, för rätt vad det är kan det vara för sent. För er alltså, Ove Ahlgren kommer säkert att finnas med oss i många år till.

5827 Ronny Idoffsson

Ronny hemma hos Rektor Ove Ahlgren

Farväl Johannisberg, Lövudden och CVV

Följande "veteraner" från årskull -45 och - 46 deltog i årets kamratträff i Västerås och hade även egen sammankomst lördagen den 1 juni: 4513 Sven Petersson ("Sparman"), 4517 Roland Westerholm ("Gnyssel"), 4601 Åke Andersson ("Slampen"), 4606 Curt Jacobsson ("Gotland"), 4609 Bengt Olov Jonsson("Kina"), 4612 Hans Ljungberg ("Travarn") , 4614 Åke Jakobsson ("Hampus"), 4615 Michael Molin ("Micke") och 4620 Ebbe Sjögren (rätt och slätt "Ebbe").

Vi samlades på Room Support AB, Norra Allégatan nära Västerås centrum och disponerade 9 st enkelrum samt kök och matsal i bottenvåningen. "Kina" hade ordnat det mesta och lagade såväl lördagens frukost som kvällens middag till allas belåtenhet.

FFV:s kamratträffar ger oss möjlighet att bibehålla kontakten med varandra. Nu på äldre dagar är det en tillgång att kunna träffa FFV-kamraterna i egen klass och de veteraner som gick i klasserna närmast före- resp efter ty dem känner man ganska bra. Det är givetvis trevligt att prata med övriga FFV-are även om man ej har gemensamma skolminnen. Inom vår egen klass skriver vi brev, sänder hälsningar med vykort, telefonerar, hälsar på sporadiskt vid genomresa eller annat skäl. Vi har även haft ett antal kamratträffar, gemensamma utflykter, resor mm.

Minnena från Johannisberg är "inetsade" i våra minnen. Premiärbadet 1 maj, bygglokalen för segelplan, roddbåten t.o.r. över Mälaren till yrkesskolan, segelturer med den tvåmastade båten som hade fock, gäck och vikingasegel, idrottsövningar och fotboll på Lövudden, cykelturer vid midsommartid, segelflygningen vid Johannisbergs flygfält, bastubadet på lördagarna med ett avsvalkande dopp i Mälaren mm. Varje veckoslut betalade vi till en kassa för inköp av två grammofonskivor som vi spelade i dagrummet högst upp. Nog minns man "Hey ba briba", en riktig jazzlåt som vi spelade på hög volym.

”Valle” krossade ibland skivan i pur ilska, uppretad till lätt vansinne. Vi hade därför alltid en skiva i reserv. Vem kan glömma allt detta!

Det blir allt färre minnesplatser i takt med att Västerås utvidgas. Stadskärnan är helt förändrad men vissa delar t ex byggnaderna vid Svartån finns kvar. Djäkneberget med parken och den fina utsikten mot Mälaren är ett bra utflyktsmål. Hamnområdet ut mot Johannisberg med enorma schaktmassor har omskapat strandlinjen. Vår bryggplats är borta, så även bastun. CVV är nedlagt, några byggnader står fortfarande kvar tax huset med instrumentverkstaden, marketenteriet, T2-hallen m. fl. hus. Området ned mot Mälaren består nu av trevånings moderna bostadshus samt en stor fritidsbåtshamn.

Sorgligt nog kommer vårt elevhem Johannisbergs herrgård troligen att säljas och eventuellt även KFUM byggnaderna vid Lövudden! Framtiden får visa hur och var FFV:s kamratträffar kan arrangeras.

Vid årets kamratträff hade vi (Kina, Travarn och Ebbe) överenskommit att träffas redan på fredag fm. i Västerås för att åter hinna med att uppleva gamla nostalgiska platser och få extra tid för kamratlig samvaro. Vi bilade ut till gamla CVV och Ebbe lotsade oss till den gamla ”Markan” där vi intog en lätt lunch på altanen och pratade gamla minnen. Det var här på ”Markan” som vadslagningar fick sin upplösning med betalning i antal ”Bruna” (en rektangulär kaka bakad av smulor och överdragen med sockerglasyr). Priset var 12 öre/st vilket motsvarade timlönen i klass 1.

Efter lunchen vandrade vi på den stig som förde oss från ”markan” till platsen för gamla skolan vid Mälarens strand. Spåren var borta men läget kunde vi bestämma med hjälp av en liten kulle, en f.d. källare. Vi såg ut över Mälaren, njöt av solen och hittade även gamla ”slipen” där sjöflygplanen och båtarna drogs upp. Vi letade förgäves efter det minnesmärke som Västerås kommun lovat att sättas upp.

Efter vår utflykt till CVV vandrade vi i stadskärnan, en trevlig promenad och vi mindes hur det var när vi var unga. Vid Stora Gatan låg förr flera biografer som visade Ester Williams i "Badflickan", Richard Widmark i "Jeftys bar" m.fl. Vid Stadsparken låg förr en fritidslokal som hade dans på onsdagar och var populär bland skolflickor. Lokalen hade ett öknamn som är mindre passande för att nämnas här Den fina stadsvandringen i ett underbart soligt väder avslutades sent på eftermiddagen med kyckling och ris.

Lördag morgon med solen skinande från klarblå himmel började med frukost och våra övriga kamrater anlände efterhand, dock ej 4603 Henry "HD" Enström som villade bort sig i storstaden med alla nya gator och infartsvägar från riksvägen. Han återvände till Arboga. Synd! Bengt Olov har matlagning som en av flera hobbyn och hade förberett en tillagad lunch som han serverade i vår matsal.

Mätta och belåtna bilade vi (Ebbe och Hans) ut till Johannisberg och Lövudden. Övriga kamrater åkte ut till gamla F1 vid Hässlö där numera en verkstadsskola är belägen och den kan jämföras med vår gamla FFV-utbildning men i en modernare tappning. Där ligger även flyghangaren med visning av äldre flygplan fram till fpl J37 "Viggen". Flera av oss hade tidigare år besökt denna utställning där några f.d. FFV-are aktivt medverkat. En av dessa är fortfarande aktiv som förare av ett restaurerat biplan (Sk 11 ?).

Vi (Ebbe och Hans) besökte för 3:e gången Johannisbergs herrgård, troligen det sista tillfället för FFV-kamratförening att anordna visning. I den gamla matsalen hade styrelsen arrangerat utställning av foton och diverse skrivna dokument. Här tillbringade vi en god stund med att hjälpa till med katalogisering av årtal mm. Vi besöker våra gamla rum på 1:a våningen där ettorna disponerade tre rum (ett för 4 och två rum för 8 elever). Där var förr möblerat med klädskap och "Militärsängar" med under-och överslaf. Därefter uppför den slitna stentrappan till översta våningen med dagrummet och sovrummen för 6+6+8 elever i

klass 2. Allt är sig inte likt. Nu finnes inbyggda nödtrappor för snabbutrymning. Dagrummet är fint iordningsställt med skinande trägolv. Vi går in i det rum där Ebbe, Olsson, Micke, "Negus", Olle och Månsson (Mårup) kamperade. Där står vi och Ebbe berättar roliga historier från den tiden när de bodde vägg i vägg med den godmodige vaktmästaren Larsson. (Historierna kan ej återges). Vi går in i rum nr 5 där "Kina", Jönsson, "Pluto", "Travarn", "Billingsfors" och "Hampus" hade nattkvarter. Rummet där "Torparn" lurade ut Edkvist att åka ned med livlinan till marknivån. Vårt sista besök på 3:e våningen avslutades. Vi vandrar nedför trappan igen, tittar in i "Valles" f.d. bostad och fortsätter ned till bottenplanet. Där var "Valles" expedition. "Tysta rummet" för obligatorisk läxläsning (minns vi ej), köket, matmor Elviras rum, köksbiträdenas rum, stryk-och pressrummet, diskrummet m.fl. kyffen. När allt besiktigats återstår källaren.

Trappan ned och den nu renoverade källaren undersöktes noga. Vi funderade ut var potatiskällaren en gång i tiden legat där de första elevårgångarna bestraffades med potatisskalning. En av dessa veteraner hjälpte oss att hitta rätt i källarvalven.

4612 "Travarn" och 4620 "Ebbe" vid potatiskällaren

Upp igen i dagsljuset och vi försåg oss med gamla Propellerblad och diverse historiska papper som FFV:s styrelse vänligt nog bjöd ut till besökare. Ut på terrassen med den slitna trappan, en sista begrundande stund. Nu var besöket på Johannisbergs herrgård avslutat.

Vi vandrade upp i parken bakom huset, satte oss på en bänk och med fin utsikt över en del av Mälaren. Vita segel på båtar ute på vårtur, en och annan motorbåt var även synlig. En lugn och stilla stund. En sista vandring genom parken ner till Lövudden. Därefter bilen ut till flygfältet där det pågick fallskärmshoppning med styrbara skärmar. De färggranna skärmarna syntes lång väg.

Vi mindes tiden för vår segelflygutbildning med SG 38 när vi först fick balansera med rodren. Därefter släpades SG-38:an med lina efter en dragbil. Vi studsade upp och ner flera gånger. Vid nästa övning bogserades vi upp på låg höjd för friflygning. När de grundläggande övningarna avslutats började starter där en vinschbil stående vid

fältgränsen och en lång vajer utdragen över fältet hjälpte oss att nå upp till ca 200 till 400 meters höjd. Efter obligatoriska svängar skulle vi landa vid en utlagd flagga inom ett givet minimiavstånd. Det var då "4605 Torparn" Halvarsson "stålade" ned glidaren på märket! Efter avlagda prov för A-resp B-prov vidtog C-provet med att vi flög "Granau Baby" ett segelflygplan med dåtida bra glidtal (1:10). Nu blev höjden bättre och flygtiden mycket längre. Till sist hade alla klarat samtliga prov. Spännande och tufft!

En sista titt på flygfältet och några flygplan. Ebbe och jag återvände till vårt gästhem i Västerås. De övriga som besökt Hässlö återkom nöjda. Det hade varit intressant att se den nya yrkesskolan som har

gymnasiestatus. Även utställningen av flygplan hade varit intressant. Några av oss gjorde en stadsvandring i det vackra vädret.

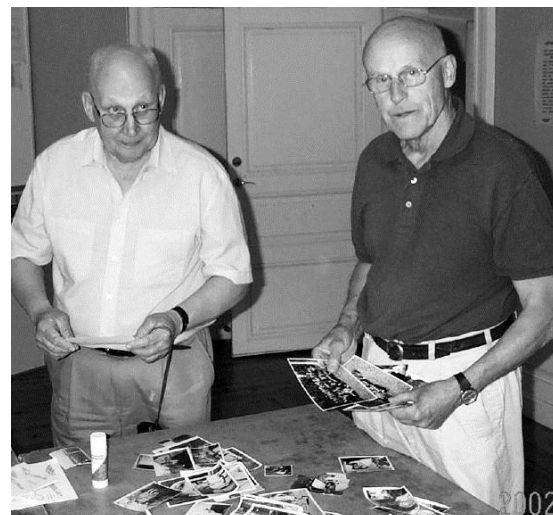
Efter vila och ombyte träffades vi i matsalen där "Kina" bjöd oss på en god måltid. Nu kom en fin överraskning ty Ebbe delade ut ett antal egentillverkade fågelholkar som hade en mycket finurlig fastsättning och öppningsfunktion. Även vackert snidade "Wook-spadar" för hushållet utdelades av Ebbe samt armbandsur med ställänk. Det säregnaste "priset" sparade Ebbe till sist då "Kina" erhöll en T-shirt med ett färgtryck som visade hur han efter ett vajerbrott på låg höjd kraschlandat med SG-38. Det kunde ha gått illa men efter kort tid friskskrevs "Kina" utan bestående men. Ebbe höll tal och varje utdelat "pris" följdes av applåder. Det var en stor överraskning som glädde oss alla! Den goda maten vinet och allsångerna samt historierna och samtalen oss emellan avslutades sent på kvällen. En mycket uppskattad sammankomst.

Söndagsmorgonen med solen lysande över oss alla FFV-are var ägnad till besök vid Lövudden. Vi lämnar gästhemmet och bilar ut till Lövudden för att delta i gemensamt korum som leds av veteranernas veteran Gunnar Wikström som under lämpligt allvar och lättsam humor får alla att lyssna och trivas. Vi sjunger tillsammans och korumet avslutas. En fin och minnesvärd stund ute i det fria.

Kamratträffen avslutas med styrelsemötet som är välbesökt. De formella paragraferna är väl förberedda och valberedningens förslag klubbas igenom. Räkenskaperna uppläses och godkändes ty revisorerna hade inga anmärkningar. Styrelsemedlemmar och övriga funktionärer utses och väljs. Mötet avslutas under god ordning. Alla är säkert mycket nöjda och återresan till hemorterna väntar.

4612 Hans Ljungberg "Travarn"

"Ebbe" och "Travarn" sorterar

Utblickar från KFUK-KFUM och Lövudden

Det är dags igen för mina utblickar och hälsningar från KFUK-KFUM och Lövudden. De mörka och pessimistiska molnen och tongångarna från mina tidigare referat är nästan helt borta.

KFUK-KFUM firar år 2002 sitt 80-års jubileum och styrelsen ser ljust på framtiden, trots att ekonomin fortfarande är något ansträngd.

Lövuddensområdet är ju som bekant också en allmän fritidsanläggning och denna funktion belastar även föreningens ekonomi onödigt hårt.

Föreningen hade vid utgången av 2001 911 medlemmar. Flera av verksamhetsgrenarna har haft fina resultat och goda framgångar. Man kan med fog säga att under hösten 2001 och våren 2002 har en tydlig nytändning skett.

Basketsporten har återuppstått inom föreningen och man har startat en barn- och ungdomsverksamhet i stadsdelen Råby med viss framgång.

Friluftskyrkan och kapellet lockar många till gudstjänst, andakt och musikkvällar. "Musik i Sommarkväll" liksom sommarens Söndagsgudstjänster har samlat ovanligt många besökare. KFUK-KFUMs orkester "Arosorkestern" har en betydelsefull funktion att fylla i föreningen och Västerås kulturliv. Målsättningen är att nå ut till den publik, som inte så ofta får tillfälle att lyssna till "levande musik" och stor orkester. Det är uppskattade föreställningar som orkestern ger och det är ofta en stor publik och många medverkande.

Vår stora PR-grej London-bussen, som används flitigt under sommaren vid transport av barn och ungdomar till den öppna sommarverksamheten på Lövudden med cirka 500 deltagare.

Sommarhemmet Lövudden köptes i slutet av 1920-talet och Friluftskyrkan kom till i början av 1930-talet. Kapellet byggdes 1984 och drivs nu i stiftelseform. Fastigheten Lövudden är såld till Västerås Stad men inte de byggnader som finns på Lövudden. Jag såg att en artikel till detta nummer av Pb har den något tråkiga rubriken ”Farväl Johannisberg, Lövudden och CVV”. Jag kan möjligen ställa upp på ett tillfälligt farväl till Johannisberg och ett farväl till CVV, men **inte** till Lövudden. Lövudden (Restaurangen, kiosken och café) fick i mars 2002 en ny arrendator som heter Mats Nilsson, han driver också Johannisbergs Camping. Johannisbergs Gård har Västerås Stad sålt till en byggnadshistoriskt intresserad familj, som säger att de skall försöka att renovera och återskapa huset till ursprungligt utseende. De har också sagt att det eventuellt sedan kommer att hyras ut till konferenser och föreningsmöten. Jag tycker inte att FFVK skall säga farväl till Lövudden utan fortsätta att ha kamratträffarna här.

Med Förhoppningsfulla KFUK-KFUM-hälsningar Larsowe Roman

Elevhemmet på Johannisberg

Träff på F4 tisdagen den 14 maj 2002

Vår mellannorrlandsträff för FFV:are hölls i år ute på F4 hos 5709 Ture Andersson och 6017 Ulf Hansson. Deras arbetsplats är vid 37ans flygsimulator, där vi haft våra träffar tidigare.

Ture berättade bl a om den senaste modifieringen som genomförts på deras simulator, där det absolut nyaste numera finns. 6523 Dag Lindström kunde intyga de omfattande ombyggnader som krävdes för att få ett plan till denna status. (Hans arbetsplats är tekniska enheten).

Efter den tekniska genomgången av Ture, kunde den som ville, själv få spaka en JA 37A ut i det blå, dock på låtsas.

Vi började dock kvällen på två helt andra platser, nämligen på den nybyggda stridsledningscentralen och trafikledartornet som uppförts.

På varje ställe ställde de upp med proffsig information!

Kvällen var en av de många fina som vi fått uppleva i år, och när vi kom oss iväg hemåt sent omsider, var vi fullproppade med intressanta kunskaper om vad som händer på det här området.

Tack Ture och Ulf för en lyckad träff!

5732 Kjell Landgren

Bakre ledet från vänster:

6622 K Stattin, 6505 P-L Andersson, 6523 D Lindström, 5709 T Andersson,
5816 M Eriksson, 5818 E Genstrand, 5651 J Nowén, 4815 A Ågren, 5657 R Olsson,
5644 K-Å Modig, 5627 B Håkansson samt längst bak till höger 6017 U Hansson.

Främre ledet:

5732 K Landgren, 5740 L Mowerare, 6047 L Nilsson, 6148 M Nöjdberg och 4211 S Madberg.

Lite nytt och lite gammalt

Den förlorade sonens återkomst

Dagarna före jul år 2001 ringde telefonen en kväll. Döm om min förvåning när en ”Jansson” presenterade sig. Jaha ...? blev väl ungefär min första reaktion. Efter några ögonblick kom det lite tyst: ”Dee e Toker.” ”Men lilla gubben var har Du hållit hus så länge” blev väl ungefär mitt andra utrop.

Våra vägar skildes 1944 medan vi fortfarande gjorde våra praktikår på CVM. Någon i kamratkretsen sade sig ha träffat honom någonstans i Skåne varför jag gjort upprepade försök att hitta hans namn i telefonkatalogerna från dessa trakter, dock utan att lyckas. Han verkade må bra och sade sig ha reproducerat sig väl och begåvats med en ansevärd skara barn och barnbarn. Sin mannagärning har han genomfört i olika befattningar inom flygindustrin.

Han är numera bosatt i Malmö. Redan i ett tidigt skede av vistelsen på skolan profilerade han sig på ett sådant sätt att han fick sitt smeknamn. Jag har efter ett par telefonsamtal ett bestämt intryck av att han fortfarande är kvalificerad att behålla detta även om jag inte hade möjlighet att iakta hans speciella kroppsspråk. På min fråga om han var intresserad av att bli medlem i Kamratföreningen svarade han spontant ”Ja” varför jag omgående kontaktade styrelsen med en hemställan om att få honom återbördad i vår illustra krets. Då detta ej mötte något hinder och jag sedermera hört att han klarat av alla formaliteter för ett medlemskap hälsar jag 4106 Karl-Axel Janson välkommen in i Kamratföreningen. Vi hoppas få se honom ”live” på nästa kamratträff.

Människan dör men legenden lever

Ja så kanske man kan kommentera följande lite småfåniga historia som spänner över sisådär drygt 40 år.

När vi gjorde våra två praktikår på CVM kom de flesta av oss att få en ganska stor bekantskapskrets från flera åldersgrupper. Vi jobbade en månad på varje avdelning inom företaget som med den tidens mått mätt var relativt stort, omkring 600 anställda om jag mins rätt. Genom att jag själv var med och spelade fotboll i ett juniorlag som deltog i en serie med ett tiotal lag vidgades mitt kontaktnät ytterligare. Jargongen i dessa gäng var väl som den var. Man blev bl a uppmärksam på olika original eller personer som kanske var lite ”annorlunda”. Linköping var ju inte så stort på den tiden – ca 40 000 innevånare.

En person som omnämndes emellanåt och som tydligen alla kände till var en man som kallades ”Putsarn”. För egen del trodde jag att det var någon som levat för länge sedan eller var en rent av uppdiiktad varelse. Anledningen till hans ”kändisskap” var att han sades ha en kollosalt stor ”snopp”.

Vid denna tid 1944 - 45 arbetade man även på lördagarna till kl. 13. På eftermiddagen gick man emellanåt till badhuset och tog en bastu. En eftermiddag gick jag dit tillsammans med en grabb som kallades Knaban som jobbade på motorverkstaden på CVM. Jag kan tänka mig att några 41-or eller 42-or minns honom. En mycket sympatisk kille som stammade lite när han blev ivrig.

När vi satt där på högsta laven i bastun stötte plötsligt Knaban mej i sidan och sa halvhögt något som lät som prtfssst! Jag begrep inget utan var tvungen fråga vad det gällde. Ser Du inte Putsarn för fan kommer in därnere. Knaban fick ett ansiktsuttryck som en fågelskådare som upptäcker en livs levande sibirisk finkelsparv i den egna julgranen på julafton. Själv blev jag ju en aning häpen. Mannen han pekade ut var en atletisk bygd kille i 40 - årsåldern med ett i högsta grad normalt utseende. Jag hade i den mån jag ägnat detta någon tanke, föreställt mig honom som en figur med ett rent yttre. Jag kom mig därför inte för att närmare granska föremålet för hans ryktbarhet, något som dessutom saknar betydelse i sammanhanget.

Det som sedermera kom att förvåna mig mera var en liten episod som inträffade dryga 40 år senare.

Jag hade fått följa med hustrun på en personalfest på hennes jobb på Företagshälsovården på Sandvik och blev där sittande bredvid en kille i min egen ålder som jag kände lite flyktigt. Det visade sig att han var från Linköping och vi hade även spelat fotboll i samma serie dock ej i samma lag. (Trot eller ej men jag kommer faktiskt ihåg honom från den tiden).

Naturligtvis började vi prata om gamla tider och grabbar vi båda kände eller hade känt. Även Knaban kom upp på tapeten varvid jag kom att erinra mig tilldragelsen i bastun, som jag berättade. Min bordskamrat blev tydligen enormt imponerad av min berättelse och ropade bort till sin hustru som satt några platser bort på andra sidan bordet. ”Kan Du tänka Dig han har sett ”Putsarn”!” Hustrun tittade bistert på honom och väste mellan tänderna. ”Nu ska Du inte börja larva Dej”

Tydligen kan legender leva vidare genom folk som larvar sig.

God jul och gott nytt år, önskas alla gamla och unga FFV-are

4107 Sven Johansson

Minnesmärket

Vid årsmötet 1996 fick styrelsen i uppdrag att undersöka möjligheterna till ett minnesmärke på platsen där den gamla sjöhangaren låg och där vår skola startade 1942. Hela området har under hela CVV tiden varit inhägnat och omöjligt att besöka för allmänheten.

Efter nedläggningen av CVV har området efter hand öppnats upp och ett bostadsområde invid Mälarens strand har växt upp. Staket kring området är borta och en del väl bevarade byggnader har sparats och blandats upp med bostäder.

Nåväl, vi tog kontakt med Västerås kommun och framförde vår önskan om ett minnesmärke. Vi fick ett mycket positivt mottagande och fick då reda på att ett strandtorg planerades ca 150 meter från den gamla nedbrunna sjöhangaren.

Efter ett samtal med landskapsarkitekten Karin Carlzén, som ansvarande för strandtorgets utförande, var vi överens om att vi skulle komma med ett förslag på minnesmärke varefter det skulle behandlas och godkännas.

Styrelsen tog fram ett förslag på en minnesplatta i brons med lämplig text och överlämnade den till kommunen.

Vi fick då ett förslag på att denna minnesplatta kunde monteras på en natursten och placeras på strandtorget. Karin Carlzén tyckte att intrycket av plattan på stenen skulle förstärkas om vi hade något symboliskt material bredvid.

Vi diskuterade i styrelsen vad som skulle kunna vara lämpligt. Delar från ett flygplan, en propeller eller dylikt? Grejen fick inte helt dominera strandtorget utan bara just förstärka vår minnesplatta.

På årsmötet i juni i år tog vi upp detta och efterlyste lämpliga förslag som kunde förverkligas.

4304 Harry Frohm fick uppdraget att tala med Västerås Flygmuseum och med FlygTeknikCentrum (FTC) på Hässlö.

Det tog inte lång tid förrän Harry hörde av sig och meddelade att han

på FTC hade hittat en tvåbladig propeller som var någon skadad, men som vi nog skulle kunna få ta.

På den vägen är det. Harry som är en riktig fixare rätade upp propellern och i somras kunde vi överlämna den till byggfirman som ansvarar för iordningsställandet av strandtorget.

Vi fick sedan ett godkännande från Kommunen och beskedet att platsen skulle färdigställas hösten 2002.

När detta skrivs i november 2002 finns vår minnesplatta monterad på en natursten på plats. Ett fundament för propellern finns men propellern är ännu inte ditsatt men helt klar för detta enligt byggfirman, som lovar att den skall vara på plats inom kort. Strandtorget med ett stort bryggdäck är klart så när som på belysningsstolpar och planteringar.

Därmed är uppdraget slutfört och ni hittar platsen enklast genom att köra Björnövägen ut från centrum och svänga ned vänster på Regattagatan i höjd med Österleden. Strandtorget finns vid Regattagatans förlängning ned mot Mälarens strand. Vår minnesplats är alldeles vid sjökanten.

5858 Åke Tedesjö

**Propellern kommer att
finnas till vänster om
minnesplattan**

Bilder från kamratträffen 1-2 juni 2002

KFUM:s dubbeldeckare
tog oss till Hässlö

Besöket på Västerås
Flygmuseum

På Djäkneberget bjöds
det på både mat och en
härlig utsikt

**Några 48-or vid
middagsbordet**

**Två 48-or har hittat
något gemensamt**

**Stor aktivitet vid
utställningsborden**

Årskurserna 1941 - 1942 - 1943:s klassträff i Västerås den 1-2 juni 2002

Samtidigt en liten återblick över minnen och händelser från skoltiden på FFV.

Återigen hade vi samlats, delar av de tre första årgångarna av FFV-elever. Denna gång stod Västerås för värdskapet. Flera anlände tillsammans med sina resp. fruar vilket satte lite extra färg på det trivsamma och välorganiserade evenemanget. Organisatörerna 4220 Arne Yngvesson och 4214 Inge Görjevik skall ha all heder av sin insats. Görjevik hade tyvärr blivit sjuk och kunde ej närvara, men vi tyckte ändå att vi anade hans närhet på något sätt – det var väl något som har att göra med den speciella FFV-andan.

Ett tack också till 4304 Harry Frohm som ordnat med förevisningen av F1:s Flygmuseum med dess intressanta flygplanspark.

Vi anlände till Lövudden lördagsförmiddagen den 1 juni, gamla FFV:are från klasserna 1, 2 och 3. Det var inte bara vi som hade kommit för att träffas på denna minnesrika plats. Ett stort antal elever från efterkommande klasser hade också mött upp för att än en gång få uppleva den speciella atmosfär som råder här och minnena från sin gamla skola. Fruarna som var med fick nu se och uppleva platsen som de säkert hört talas om mer än en gång. Platsen som en gång i tiden gjorde deras män ”till början av män”.

Fina blanka bilar anlände i en jämn ström och svängde upp på Lövuddens parkering. Man hade ”kommit från färdvägar vida”, som det heter i en visa. Alltifrån 4320 Jan Wendel med fru Britta från Lund och Skåne, till 4219 Gunnar Wikström med fru Ejvor från Arvidsjaur i Norrbottens län. Från landskapen däremellan kom 4215 Bertil Nyström från Trollhättan och Västergötland. 4213 Hans Örnheim från Växjö och Småland. 4203 Erik Färnlöf med fru Birgit, samt 4111 Sandberg från Linköping. 4313 Lennart Fogelberg med fru Inga från Ljungsbro. 4307

Sigvard Hansson med fru Evy från Vreta kloster, och 4306 Karl Gerhard Hagman från Norrköping. Samtliga dessa hör hemma i Östergötland. Vidare: 4308 Karl Erik Johansson med fru Britt-Marie från Jakobsberg, samt 4218 Folke Sjögren med fru Sonja från Solna. Bor i Stockholmsområdet. Slutligen 4107 Sven Johansson från Sandviken och Gästrikland, samt 4211 Stig Madberg med fru Britt från Frösön och Jämtland.

Efter att ha gjort en inledande rundvandring kring Lövudden och därvid mött och skakat hand med många gamla bekanta FFV-kamrater, styrde vi stegen utefter den gamla välkända stigen upp mot Johannisberg, herrgården där vi en gång bott. Våra fruar föreföll mäktigt imponerade vid åsynen av den pampiga och välputsade fasaden som byggnaden numera har. Väl inne vandrade vi uppför de mäktiga stentrapporna till andra och tredje våningarna. Trapporna där man som jourhavande en gång snubblat omkring uppför, bärande otympliga stora stekplåtar med ibland tjockpannkaka som när man kommit fram till borden, de övriga i klassen kastade sej över som vilda djur. Då ville det till mycken list och erfarenhet om det skulle bli någon ”lädersula” över åt en själv.

Just här i trappan dök det nu vid besöket upp ett minne med anknytning till det ovan sagda. Vid ett tillfälle när det var min tur att ha jouren trodde jag mej ha kommit på en lysande idé hur jag i lugn och ro skulle kunna lägga undan min pannkaksranson och rädda den undan ”de glupande ulvarna” där uppe i matsalen. Innan jag startade vandringen med den tunga pannkaksplåten nere från köket, lade jag till kökspersonalens kritiska förundran, in

två stora och välutvalda ugnspannkakor i dubbla servetter och stoppade en i varje byxficka innan jag drog iväg med lasset. Men redan efter

några få steg började det att värma obehagligt genom byxtyget mot låren. Det vart värre och värre och till sist helt outhärdligt varmt. Jag greps nästan av panik, det fanns ju ingen plats att ställa ifrån sej den tunga plåten i stentrapporna. Men som nödåtgärd kom jag på att om jag stapplade försiktigt fram på tå, starkt framåtböjd som en gammal man, då minskade anliggningsstrycket från ugnspannkakorna mot låren och gjorde att jag hårt sammanbiten kunde uthärda brännsmärten tills att ”utfodringen” vart klar. Men den delen gick dessbättre fort som vanligt med de ständigt hungriga gossarna.

När sista pannkakan slitits från plåten rusade jag ned för trapporna i brantast möjliga framåtböjda lutning. In på rummet och slet upp pannkakorna ur byxfickorna och drog ned byxorna. Jag konstaterade därvid att det var ett rött brännmärke av en ugnspannkakas storlek på varje lår. Insmörjning med salva gjordes som gav en viss lindring, men ömheten satt kvar några dagar.

Den kvarstående lärdomen blev, att även till synes goda idéer kan ha sin begränsning.

Uppe på de övre våningarna kunde vi visa våra fruar rummen där vi bott. I dag fint renoverade, men så såg de inte ut då när vi bodde där. Vi kunde berätta för fruarna om att vi var sex man på varje rum och att vi låg i knarrande järnsängar av militär typ med s.k. över- och underslaf. Om tillgången på endast en toalett för 20 man och ingen dusch. Det gällde att gå upp lite tidigare och komma bland de första. Det fanns dock bastu i ett uthus nere på gården. Våra tvättkläder fick vi sända hem i tid. Det gällde att inte missa detta, för då hade man ingenting att ta på sej till sist.

Vi kunde berätta om hur vi på rummen försökte läsa läxor trots att det inte alltid var så tyst. Hur vi byggde modellflygplan och sysslade med att skriva brev hem. Ofta för att tigga pengar, som var en stor bristvara. ”Avlöningen” vi fick på skolan var 5 kr i veckan och detta räckte givetvis inte långt.

Vi spelade bordtennis på dagrummet och hade hela turneringar i denna ädla sport. På dagrummet lärde vi varandra att dansa till tonerna av en radiogrammofon och en massa raspiga skivor av modell ”stenkaka”. Att i dagens läge ha fått se en massa grabbar dansa med varandra skulle säkert ha lett till en massa undran och spekulationer om deras erotiska hemvist här i livet. Men den sortens diskussion och misstankar hade ingen större plats vid denna tid. Det handlade ju här om en ren nödåtgärd, några flickor hade ju inte tillträde till det av KFUM-styrda elevhemmet. Vi praktiserade sedan vårt hemmasnickrade danskunnande på dansbanorna runtomkring, såsom Dingtuna Folkets park, Tillberga, Hubbo med flera ställen. Det var egentligen en egendomlig syn, när man tänker tillbaka, att se en massa grabbar, iklädda vidbrättad hatt och trenchcoat, dansa med varandra. Ibland även på ”damernas” och sista dans. Men man kände sej inte alls kvalificerad att bjuda upp några flickor, modet och självförtroendet räckte helt enkelt till. Så vad skulle man göra.

Beträffande besöket på det nämnda dagrummet, tyckte man sej ännu i minnet höra tonerna av den tidens örhängen, som Moonlight serenade, Perfidia och In the mood och Månskenspromenaden med Sune Waldimirs orkester, med flera. Man tyckte sej också höra ljudet av hasande danssteg och ett och annat kraftuttryck när någon storfotad yngling lyckades att trampa på den andres fot.

Varje vecka samlade vi in 10 öre per man som vi köpte en ny skiva för när summan blev tillräckligt stor. Vi turades om att handla för att urvalet inte skulle bli alltför ensidigt. Vid ett tillfälle hade någon köpt ut Johanssons Boogie Woogie Vals av Povel Ramel. Det blev inte populärt – den gick inte att dansa efter. När så undertecknad fick förtroendet att handla veckans skiva och klämde till med Sigge Fürst, sjungande ”Stadsbudsvisan” höll det på att utbryta en mindre revolt bland de danslystna gossarna. De krävde i vredesmod en förklaring till mitt osannolika skivval. Jag kunde till mitt försvar bara stamma fram

att ”jag tyckte att den var så dj---a rolig”! (Det tycker jag än i dag när jag ser den i en gammal visbok som jag har kvar).

Det dröjde ett bra tag innan jag åter fick förtroendet att handla veckans skiva igen.

Att endast en toalett på varje våning var en stor brist kom att visa sej på ett drastiskt sätt. När båda klasserna blev matförgiftade efter att ha ätit pölsa till kvällsmat, som av resultatet att döma, måste ha varit något fel på. Den gången var det tur att parken fanns så nära inpå med alla dess buskage och skrymslen. Denna händelse levde länge kvar i grabbarnas minne som ”Den magvändande pölsans hemska natt”. Det var som en mardröm, styrd av våldsamma konvulsioner där ute i den mörka parken med pyjamasbyxorna liggande i en åtta kring smalbenen. Roligare än så kan det sannerligen var i en park.

Och roliga saker hände det verkligen också i denna vackra gröna park som även det fått en plats reserverad i minnet. Det handlar om en del ljumma vår- och försommarkvällar, och ibland även höst d:o att vi fick besök av en del av stadens unga och överlag vackra flickor som väl kommit underfund med att det kunde vara lite spännande att träffa främmande pojkar från olika delar av Sverige. Detta medverkade i icke ringa mån till att förljuva vår tillvaro mellan läxläsningarna. Och vem vet, kanske upplevde en och annan av dem sin första tonårskyss på någon av bänkarna där det mossgröna berget stupar brant ned mot vattnet, allt medan månskenet speglades som en silvergata över Mälarens vatten, inramat av stadens ljus i bakgrunden... Låter det som en novell?? Ja, men så var det!

Vi vandrade vidare utför trapporna en våning ned, tillsammans med en del av fruarna. Där tittade vi på den fina utställningen med fotografier och tidningsurklipp om skolan som samlats under de gångna åren. Vi beundrade det idoga arbetet som utförts av dem som sammanställt utställningen. Ett stort tack till dem!

Där fanns det mesta av både större och mindre händelser i ord och bild som inträffat under de aktuella åren som skolan existerade. Allt ifrån besök av dåvarande Flygvapengeneralen Bengt G:son Nordensköld med stab, till de braskande rubrikerna om pojkhemsföreståndaren Karl Dalin (alias Kalle Dadda) som spårlöst försvann och spekulationerna om bakgrunden till försvinnandet. Men också att han så småningom återfunnits hel och helbrägd. Fast här med något mindre rubriker. Det handlade också om FFV-eleverna som rodde till och från skolan i egenhändigt byggda båtar, s.k. tiohuggare av flottans modell, och som sysslade med att bygga och flyga glid- och segelflygplan på fritiden, och mycket mycket mera. Ja, här fanns det mesta dokumenterat.

Under rundvandringen kring de olika avsnitten av utställningen och de angränsande f.d. bostadsrummen för eleverna på denna våning, kom vi också till de i många historier omtalade och mytomspunna toaletterna, nu renoverad och fin, där det under åren med hjälp av den befintliga brandlinan, säkrad i rören till tvättstället, hissats in åtskilliga för sent hemkomna FFV-elever under lördags- och söndagsnätterna när porten sedan länge varit låst och föreståndaren gått rond och i ficklampans sken kontrollerat på rummen att alla var hemma och fanns i sina resp. sängar. I ”sengångarens” säng hade hjälpsamma rumskamrater under de sista kritiska minuterna innan föreståndarens rond ”bäddat gubbe”, ofta med hjälp av bibliotekets böcker och div. kläder, när man börjat misstänka att det skulle handla om för sen hemkomst. I vissa fall var detta redan förutbestämt när någon tidigare hittat ”något vackert” inne i stan. För det mesta lyckades vederbörande undgå upptäckt, om än inte i samtliga fall. Vid ev. misslyckande väntade potatiskällaren och utgångsförbud ett par helger. Allt under föreståndaren ”Kalle Daddas” överinseende.

Det lär ha förekommit elever i den äldre klassen, som använt sitt välutvecklade verkstadskunnande till att framställa en egen kopia av portnyckeln. I första hand avsedd att användas för eget bruk, men

kunde också till betrodda uthyras mot ett förutbestämt antal ”Bruna” på Markan. Men allt är sedan länge preskriberat!

En av fruarna frågade (med spelat allvar) om verkligen hennes till synes så lugna och välartade man deltagit i några av de äventyrligheter och handlingar som legat i gråzonen till kollision med skolans och KFUM:s regler, med tonvikten lagd på ”för sen hemkomst”? Så tja, vad svarar man?

Några av oss rundvandrade vidare i huset med våra fruar. Vi kom så till den något ombyggda del som under våra skolår kallades ”Tysta Rummet”, där vi i lugn och ro skulle kunna göra våra hemläxor. Allra tystast torde det ha varit på detta rum vid ett tillfälle när Rektor Ove Ahlgren och en av lärarna, Erik von Köhler, drivna av ihållande och illvarslande rykten, gjorde en i största hemlighet förberedd inspektion i avsikt att kolla studieintensiteten hos eleverna, vilken under en tid pekat på en neråtgående tendens.

Till sin förvåning möttes de av ett tomt rum med ett par öppna fönster där gardinerna sakta vajade för den vårliga kvällsbrisen. På borden låg ett flertal läxböcker i form av Matematiklära och den obligatoriska Fagersta Stålkurs prydligt uppslagna, samt anteckningsblock med ägarnas elevnummer och namn. Men inga elever synliga så långt ögat nådde! Situationen måste gissningsvis i början ha verkat förbryllande för ”undersökningskommissionen”. Men så till sist upptäcktes ett antal skoavtryck på fönsterkarmarna samtidigt som det hördes lågmälda samtal och fnitter utifrån parken. Här låg alltså förklaringen! Ryktena och misstankarna hade besannats! Nu gällde det att ta syndarna på bar gärning!! Det handlade bara om att använda sej av rätt strategi.

Snart sågs Rektor Ahlgren och Ing. Köhler smyga omkring i parken på dess slingrande stigar och spana i mörkret, nästan som indianböckernas Hjortfot och Skinnstrumpa. Men naturen har tusen ögon och varning om fara brukar sprida sej fort. Så även vid detta tillfälle. Kuttrandet i buskarna hade tystnat som genom ett trollslag. Jakten på syndare gav

just ingenting!

Namnen på anteckningsblocken i ”Tysta Rummet” utgjorde visserligen starka indicier, men räckte inte till för att styrka brott, som det heter.

På teorilektionen påföljande dag blev det förhör betr. vissa elevers eventuella kännedom om vilka som vistats ute i parken under läsläsningstid föregående kväll och syftet med detta. Förhørsledaren Ahlgren frågade rakt på sak en av de starkast misstänkta om denne sett något eller någon obehörig i parken som inte borde ha vistats där vid denna tid? Ja! svarade denne. Jag såg ing. Ahlgren och von Köhler. Det hela fick en humorns stämpel över sej och ärendet avslutades, som det sades ”i brist på bevis”!

Väl värt ett besök var även den berömda potatiskällaren, och även där kom vi att hamna. Man fick nästan en känsla av att den gamle föreståndaren Kalle Dahlins ande fortfarande svävade omkring där under tegelvalven, befallande de olyckliga, straffade för sen hemkomst m.m. att sortera de ruttna potatisarna från de inte

fullt så ruttna d:o. Men nu var denna källare uppsnyggad till oigenkännlighet och omgjord till gillesstuga.

Nu var det dags att ställa kosan till Flygmuseet på Hässlö och den outtröttlige veteranflygentusiasten Harry Frohms domäner. Detta blev ett synnerligen intressant besök, speciellt för den manliga delen.

Damerna följde också med utan att klaga, men man kände liksom i luften att det där med tjejer och flygplan har liksom litet större avstånd emellan sej på något sätt.

Vi kom först in i ett rum med mängder av fina flygplansmodeller och andra ting med anknytning till flyg. Allting mycket fint arrangerat. Utkomna i den stora hangaren möttes vi av en stor samling flygplan i full skala. Här såg vi, bland alla märkliga modeller av veteranflygplan, Pierre Holländers kopia av svenskättlingen Charles Lindbergs plan Spirit of St Louis med vilket han blev den förste som flög New York till Paris non stop. Året var 1927. Fantastiskt att det finns människor med en sådan företagsamhet som kan offra så mycket arbete och pengar som krävs för att få fram en sådan fullskalemodell. Men vad vore världen utan dessa entusiaster?

Efter museibesöket var det dags att åka till hotellet för lite vila och omklädnad inför kvällens begivenheter.

Våra tre ”gammelklassers” sammankomst ägde rum på SKY BAR, ett ställe som sannerligen gjorde skäl för namnet. Man hade en hissande utsikt över Västerås med omgivningar. När man såg ut genom fönstren fick man nästan en känsla att man flög. Ett intryck som ytterligare förstärktes efter ett eller annat besök vid bardisken...! Det var en glad och uppsluppen samling FFV:are med fruar som intog sina platser, till att börja med vid småborden. Sorlet och munterheten steg allteftersom tiden framskred och stämningen blev hög.

Skybar-gäster

4220 Arne Yngvesson

4203 Erik Färnlöf

4218 Folke Sjögren

4213 Hans Örnheim

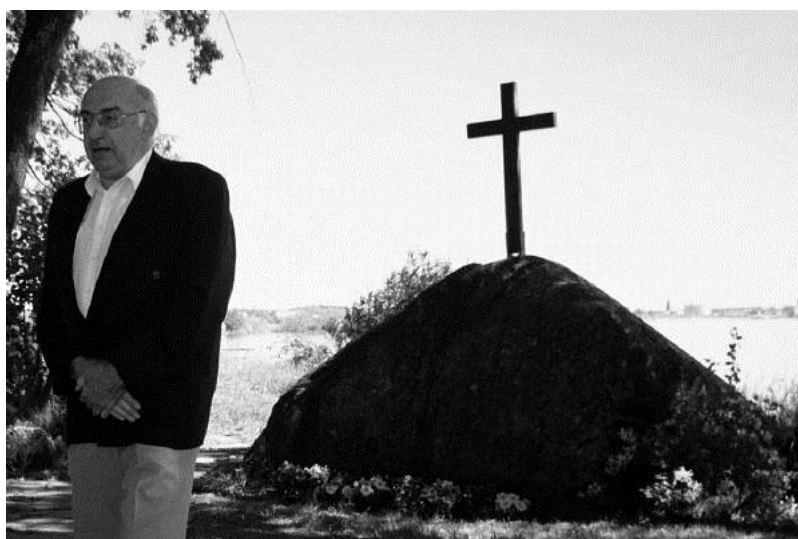
Jag kom ofrivilligt (nästan i alla fall...) att avlyssna ett samtal mellan ett par av damerna vid grannbordet, där en av dem tyckte att alla herrarna såg så förvånansvärt ungdomliga och alerta ut, trots åren! Detta kunde säkert ha låtit som ljuv musik i berörda herrars öron om de fått ta del av detta. Män blir glada när de får höra sådana spontana uttalanden från den kvinnliga sidan och suger på detta som på en god karamell. Så ock även jag! Men efter en stund kom en självkritisk misstanke smygande: Gällde manne det där mej också, eller..? En känsla uppstod att man borde kanske gå ut på toaletten och ta sej en snabbkoll i spegeln. Men nej! Dumt att ta risken att bli en illusion fattigare. Bättre att sitta kvar!

Utanför hade den sammetsmjuka skymningen övergått i mörker och där nere glimmade alla stadens ljus. En smått fantastisk syn! Så här var man inte van att se Västerås. Det påminde om att ligga i plané inför en mörkerlandning på någon flygplats utomlands. Man nästan började undra om det inte var dags att ta ut landställ och vingklaffar snart. Hör med Kaptenen! Men han, den ”gamle” SAS-kaptenen 4218 Folke Sjögren satt borta vid ett av borden där det drogs vilda historier tillsammans med 4208 Kalle Johansson och 4203 Erik Färnlöf med flera, fjärran från landställsreglage och gradantal på utfällda vingklaffar. Så där fick det vara slutfantiserat om detta!

Så småningom tog alla plats vid ett långbord där det intogs en god varmrätt. Till kaffet blev det sedan allsång. Denna var skriven på en före detta känd melodi med cowboyanknytning. (De flesta melodier vill gärna bli ”före detta kända” när folk i våran ålder möts och sjunger)! Visan kommer att finnas med i nästa nummer av Pb – hav tålamod. 4306 Karl Gerhard Hagman skötte kompet på gitarr med den äran.

Kvällstimmarna rann undan alltför fort. Det blir ju alltid så när gamla FFV:are träffas. Till sist återstod det obevekliga att intaga den inglasade hissen och sakta sjunka ned till gatuvimlet och verkligheten, för vidare befordran till hotellet och vilan inför kommande söndag.

Efter en god hotellfrukost på söndagsmorgonen bar det i väg till Lövudden och Johannisberg Där började dagen som brukligt är med korum. Man fick här lyssna till många tänkvärda ord värda att lägga på minnet. Här framträdde bl.a. 4219 Gunnar Wikström från det fjärran och nordliga Arvidsjaur, som framförde sitt budskap på sitt vanliga oefterhärmliga sätt med en blandning av humor och allvar. De församlade sjöng psalmen I denna ljuva sommartid, –gå ut min själ och gläd Dig vid---- vilken passade väl in här med tanke på det underbart fina väder som rådde under båda dagarna.

**4219 Gunnar Wikström
höll korum på
söndagsmorgonen**

Efter korumet kunde folket från de många olika klasserna umgås fritt med varandra. Många är ju bekanta med varandra sedan många tidigare kamratträffar genom åren. Många tog även denna dag en promenad upp till Johannisberg eller gick omkring i parken, en del med sina fruar. Vi kunde visa dem riktningen över Mälaren dit vi rodde till och från skolan. Djuphamnen och staden som utbredde sej på andra sidan, samt ön Elba med restaurangen som skymtade långt där borta och många andra av Mälarens lövskogsklädda öar.

Man snuddade vid tanken att det var en betydligt äldre årgång flickor som man gick här med nu än vid den ljuva, tidigare beskrivna ungdomstiden, när ”drevet” gick genom parken med Rektor Ahlgren och Erik von Köhler som drevkarlar.

Vi berättade också för fruarna om dom internerade amerikanska flygarnas vilda liv i Västerås vid denna tid. Deras stora popularitet bland den kvinnliga delen, kanske inte minst beroende på deras goda tillgång på pengar och andra saker. De hade betydligt mera i fickpengar än vad en vanlig svensk ASEA-jobbare hade i lön. De bodde dessutom gratis på ett par av stadens hotell och hade gratis mat. De levde verkligen livets glada dagar som om varje dag Varit den Sista. Folk som såg dessa glada och till synes bekymmerslösa gossar, en del var mycket unga, hade nog svårt att förstå vad dessa egentligen upplevt och gått igenom, innan dom med försynens makt lyckats att ta sej till Sverige och nödlanda här med sönderskjutna flygplan kanske bara ett par motorer gående av de fyra. Ibland med döda eller svårt skadade besättningsmän ombord. Efter dessa upplevelser hade måhända många av dem kommit fram till att det gällde verkligen att leva medan man kunde. Kriget var ju inte slut ännu och en oro fanns säkert bland en del av dem att det inte var någon garanti för att de med säkerhet skulle få bli kvar här, utan att de skulle bli utlämnade på något sätt och få fortsätta i kriget på nytt.

Vi fick också åka med skolan på studiebesök ut till Hässlö och titta på alla de stora bombplanen som efter nödlandning på olika platser i Sverige hade flugits hit och samlats här. Det var spännande för oss grabbar att gå omkring och titta på dessa jättestora fyrmotoriga bombplan av typen B17 Flygande fästning och B24 Liberator. Många av dem med ”intressanta” motiv målade på framkroppen i form av vackra och mycket lättklädda flickor. En del hade rader av bomber målade på sidan, vars antal utvisade hur många bombanfall de utfört över Tyskland. Även om vi anade vad dessa krigsmaskiner åstadkommit under sina bombraider över Tyskland, man lyssnade ju på radio, så förträngdes nog en del av den bilden, för att för stunden lämna plats åt det spännande och intressanta. Flygintresserade grabbar som vi var. Så visst fick vi vara med om en hel del minnesvärda saker på skolan under denna tid. Det har skrivits en del böcker om dessa under

kriget nödlandade Amerikanska flygplan. Men vi fick faktiskt vara med och se dem i verkligheten!

Nu hade tiden kommit fram till att det var dags för årsmötet. Detta avhölls i gammal god välbesökt stil och togs som alltid med stort allvar. Man kunde än en gång konstatera vilken fantastisk företeelse denna gamla kamratförening är.

Under tiden som årsmötet pågick sysselsatte sej damerna på egen hand med att umgås i skuggan vid uteborden eller sola nere vid stranden. Alla verkade att trivas bra.

Under hela söndagen av vår vistelse vid Lövudden pågick det segel- och motorflygning på det närbelägna Johannisbergsfältet, precis som under våran skoltid. Fast tiderna har ju förändrats. Nu är det endast bogserstart efter motorflygplan som gäller. Segelflygplanen är också av en helt annan och högvärdigare klass. På våran tid startades det enbart med vinsch, i varje fall vad det gällde glidflygplanen.

Medan vi satt och fikade passerade det ena motorflygsläpet efter det andra på låg höjd över träden och ut över Mälaren för vidare sväng in över land och letandet efter termik. Man fick nästan lust att pröva på denna tjugiga sport än en gång, om man nu hade klarat av detta på sin ålders termikfria höst. När man delgav frun sina funderingar betr. detta, blev svaret givetvis det väntade: ”NEJ! Du är inte klok! Du är alldeles för gammal och du skulle säkert slå ihjäl Dej”! Så var det alltså ned det.

En påminnelse om att även denna till synes lugna form av flygning kunde och kan innebära vissa risker gick att beskåda på den T-shirt som 4609 Bengt Olov Jonsson, även kallad ”Kina” bar. Den var försedd med en stor fotografisk avbildning på bröstet med ett totalt sönderslaget glidflygplan av typ SG 38 i en hög på marken. Resultatet av ett brustet brottstycke, en med avsikt försvagad del som alla vinschlinor var utrustade med, som var avsedda att brista vid extrema

ryck som kunde uppstå. Brottet hade inträffat direkt efter start och på ca 20 meters höjd.

Galghumoristiska kamrater hade förärat den alltid glade och till synes sorglöse ”Kina” denna T-shirt i present som en påminnelse om hans något forcerade landning som skedde i princip platt rakt ned. De tyckte nog att den som klarar något sådant här med livet i behåll, kan anses leva på övertid för resten av tillvaron. Något som säkerligen så här i efterskott föga bekymrar den optimistiske ”Kina”. Han tänker nog: ”Men va f-n då! Jag lever ju och här är jag”! Året när det hände var 1947.

Tiden började nu lida mot den förestående hemfärden. Men dessförinnan intog vi en god lunch följt av kaffe. En del av de mera långväga hade redan dessförinnan brutit upp och sagt adjö till kamraterna med ett ”Vi syns vid nästa träff”!

Sammanfattningsvis kan sägas, att detta var ännu en mycket lyckad och trivsam kamratträff i raden av många föregående. Man känner att detta är något vi bör fortsätta med ”Så länge skutan kan gå, så länge hjärtat kan slå.” för att citera nationalskalden Evert Taube!

4307 Sigvard Hansson

PS Även jag har stått som ansvarig utgivare för Propellerbladet. Det var i början, de första numren. Dessa gjordes för hand och var i större format. Det var roligt, men vilket jobb! KFUM-ledningen hade vissa betänkligheter då de ansåg att den nystartade skoltidningen i vissa avseende var alltför vågad! Det var väl inte så farligt tyckte vi, men man levde ju då under en annan tid. Det var väl kanske bara det att vi på skolan var lite före...! **DS**

Vägen till Flygrike

Ibland undrar jag om inte det viktigaste som hänt i mitt liv var när jag blev antagen som elev på FFV. Varför jag tycker detta tänker jag berätta lite om.

Efter en stökig barndom, min mor dog ung och vi var då sex barn mellan två och elva år, gick jag ut folkskolan 1956. Detta nämner jag för att ni skall förstå min fars reaktion när det blev tal om fortsatt skolgång. För efter detta tog barndomen och mycket annat slut. Den fina lärare jag hade sista skolåret försökte med hjälp av överläraren att övertala min far till att jag skulle få fortsätta läsa. Men som far med liten eller ingen ekonomi uttryckte det: "Här råder full rättvisa" vilket översatt betydde att alla vi barn skulle ha samma villkor och fick klara oss bäst det gick. Men min lärare sa till mig efter avslutningen när vi var ensamma att "Jag tycker inte att du skall bli arbetare, försök att få någon utbildning". Dessa ord betydde mycket för mig, det fanns någon som trodde på mig.

Men det självklara blev att gå till en bonde i närheten och fråga om jag kunde få arbeta där. "Visst, du kan börja med detsamma." Det första jag fick göra var att med hans lastbil ensam köra någon kilometer bort, på allmän väg och över en järnvägs korsning, för att hämta hem betorna som låg där i en hög. Jag skulle fylla 14 år några dagar senare.

Ansvarsfulla jobb fick jag, men däremot bara 25 kronor i veckan. Efter tre veckor började jag istället på en fabrik, Skandinaviska Jute och Linnespinneriet i Oskarström. Där fick jag skifta rullar i spinnerimaskinerna. Fick såriga fingrar men 80 kronor i veckan. Här stannade jag tätt på ett helt år. Köpte en moped att köra till jobbet med. Men en viss bonde som förlorat sin dräng anmälde mig och en dag stod landsfiskalen och väntade, 15 år skulle man visst vara. Det blev 20 dagsböter för min far, men han sa: "Kan man arbeta 48 timmar i veckan på fabrik så kan man också köra moped". Och så blev det. Avancerade till rullskiftarbas. Det betydde att jag skulle blåsa i en pipa

och dirigera rullskiftargänget till maskinerna i den ordning de blev fulla. Här fick jag mina första lärdomar i diplomati. Tanterna som skötte maskinerna på ackord var ibland oense om i vilken ordning rullarna blivit klara, förtjänsten sjönk ju när maskinerna stod stilla.

En kamrat till mig berättade att han tänkte ”gå ut på sjön”. Sjöman fick man vara som 14-åring om man höll sig inom östersjöregionen.

Funderade ett tag, men blev övertygad när jag såg Ville, som varit anställd i tre år, komma dragande med tom blick och en full kärra med färdiga rullar att levereras till nästa avdelning. Saken var klar, här ville jag inte fastna. Jag gick bort till basen: ”Oskar, jag vill säga upp mig”. Min kamrat hjälpte mig att sno runt till alla instanser för att få papperna i ordning. Tänkte informera min far när allt var klart för påskrift. Men så kom jag till distriktsläkare Bergendorff. Han frågade ”Vad skall du ha läkarintyget till?” Svarade: ”Jag skall ut på sjön.” Han tittade på mig en stund sen sa han sakta ”Du skall inte ut på sjön” och visade var utgången fanns (tack doktorn). Det blev en kort karriär som sjöman.

Tillbaks i ruta ett. Märkligt nog så ifrågasatte man inte doktors åsikt. Fabriken, som gick under namnet ”Jutan”, var jag inte intresserad av. Med snart laglig ålder tar jag moppen och fräser med remdrift iväg ut att leta efter arbetskraftssugna bönder. Det fanns de som ingen ville jobba hos. Till exempel de ogifta ”Bröderna i Bårarp”. Där fick jag mycket riktigt jobb. Slå ner de halvmeter tjocka väggarna på svinhuset och bygga ett nytt. För 150 kronor i månaden och fritt vivre. Här stannade jag exakt ett år. Lyckligtvis så hade jag förhandlat mig till att varje dag vid 11-tiden få gå kilometern ned till mjölkbordet och med cykelkärra dra hem mjölkkannorna. De hade då kommit i retur, fyllda med skummjolk till grisarna. Även tidning och post hämtades. Fördelen för mig var att då fick även jag läsa Hallandsposten. Sista sidan hade ”Lediga Platser”. De alltför få annonserna hade aldrig någonting att erbjuda en bonddräng. Det blev många besvikna sistasidor från augusti till nån gång på våren 1957. Då plötsligt fanns den där, annonsen från

FFV. Jag läste den om och om igen. Det var inte sant. Finns detta verkligen? Jag dansade en krigsdans, ungefär som när jag skulle efterkratta åkern efter skörden, och en bisvärm tänkte landa på mig.

Att komma in som elev på FFV var för mig både ett sätt att rymma hemifrån och att få en utbildning. Inriktningen på FFV passade perfekt till mitt tekniska intresse. För att få pengar till att köpa det som stod på papperet att man skulle ha med sig till Västerås så sålde jag mitt dragspel. Andrew Walters dragspelsskola fick offras.

Min period som musiker blev lika kort som drömmen om att bli sjöman. Hann egentligen bara lära mig "Lördagsvalsen". Skickade sedan efter kläder och annat från Wiskadals katalog - vägen till Västerås och framtiden låg öppen.

Åke Tedesjö undrade om jag ville skriva något om min tid från FFV och tills jag nu blev pensionär. Det ovanstående var alltså bara inledningen, här kommer resten:

Efter FFV fortsatte jag under 7 år som pilot på A32 Lansen, F17 Kallinge, därefter 33 år som pilot i SAS.

Så det jag egentligen skriver om är hur viktigt det var för mig, och säkert för många av oss, att FFV fanns. Vad jag hade gjort av mitt liv om inte annonsen varit vete gudarna.

Vad jag skall göra som pensionär? Den remdrivna ut och leta jobb hos bönderna hade jag väl inte tänkt. Men osvuret är bäst.

5827 Ronny Idoffsson

Till de äldste = 41:or, 42:or och 43:or

När de äldste från ovannämnda klasser träffades på kvällen högst upp i skyskrapan i Västerås, kvällen den 1/6, togs frågan upp var gamlingträffen år 2003 skulle förläggas.

Frågan kom, utan ingående diskussion, till Eivor och mig om vi ville försöka fixa en gamlingträff i början av instundande sommar.

Vi blev naturligtvis glada när så många sade sig vilja komma så långt norrut – till Lappland och Arvidsjaur.

Vi har funderat på vad vi ska hitta på och tror oss kunna ordna alltid något, som skiljer sig från vad som förekommer söderut.

Vi känner oss väl inte alltför nervösa inför uppgiften, ty vi brukar ju säga till varandra att huvudsaken är att vi får träffas för att påminna varandra om vad vi varit med om i vår ungdom.

Nåväl, vi kommer att återkomma med ett lite mer detaljerat program, när vi vet om någon vågar sig så långt norrut. En annan viktig fråga är tidpunkten.

Med tanke på vårt geografiska läge föreslår vi 13-15/6 2003.

Naturligtvis kan även annan tidpunkt vara fullt möjlig om vi kan komma överens om en sådan.

Vi, Eivor och jag, är tacksamma om ni skriver eller ringer till oss senast den 1 april och berättar om ni tänker komma och om tidpunkten passar.

Beträffande möjligheter att resa hit upp finns flyg till Arvidsjaur. Man kliver på flygmaskinen på Arlanda och är framme i Arvidsjaur efter ca två timmar. Man kan också åka tåg. Våra vägar är framkomliga med bil. Våra hotell och restauranger brukar accepteras av de sörlänningar som vågar sig hit. Som sagt, hör av er senast 1/4 2003!

Varmt välkomna till Arvidsjaur!

4219 Gunnar och Eivor Wikström
Nygatan 26, 2 tr. 933 32 Arvidsjaur.
Telefon 0960/17849.

49:or klassträff 2003?

Nästa år är det 50 år sedan vi gick ut skolan. Alla som var med -99 när vi jubilerade för 50 år sedan vi började var då överens om att vi skulle försöka träffas igen 2003.

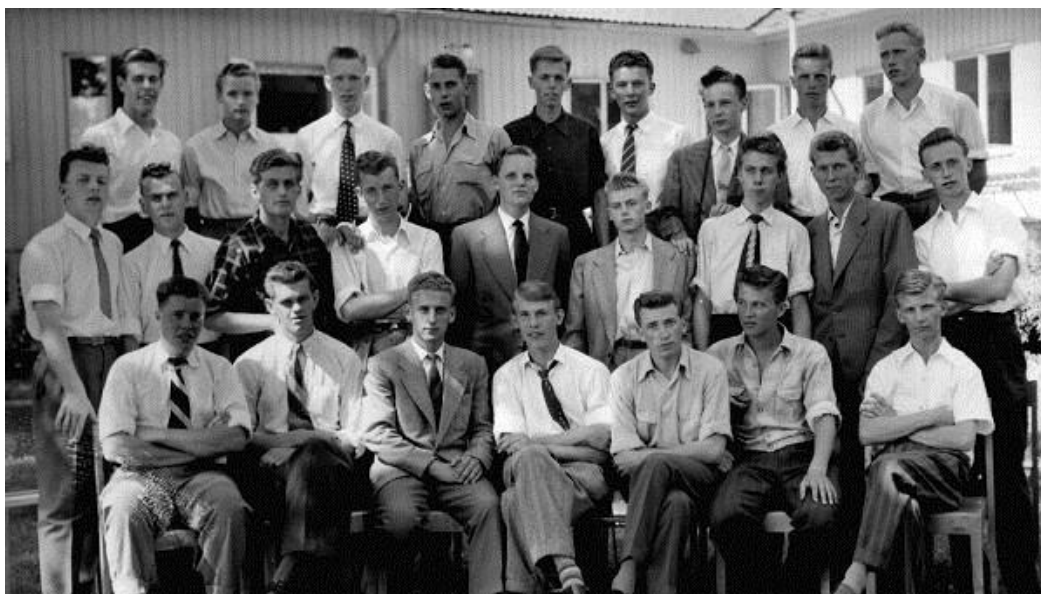
Kanske är det sista chansen att träffas vid ett sådant här stort tillfälle. Det är upp till oss själva om det skall bli något. Så jag uppmanar alla 49:or att ta kontakt med och trigga varandra. Det är ju ingen kamratträff nästa år, så ett ställe att träffas på kan ju vara Lövudden, och vad kan vara lämpligare? Där finns hotell, vandrarhem, campingplats och båtplats. Och på Lövuddens restaurang kan vi få en god middag till en rimlig kostnad. Där finns även fina lokaler att hyra för trevlig samvaro under kvällen.

Vad tycks?

Om vi snabbt kan enas om vilka som kan/vill komma och ett lämpligt datum t.ex. lö/sö 24-25/5 eller 14-15/6 så kan vi boka hotell/vandrarhem i god tid.

Hör av er till Kalle Gardh, Stig Olsson, Lennart Olsson, Tord Liljekvist eller Sune Heinegård så fort som möjligt under Julhelgen.

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR på er alla önskar 4929 Kalle Gardh

Arvidsjaur 31/10 2002 Tack till styrelsen

Ja, nu är ju årets kamratträff ett minne blott, men inte vilket minne som helst. Det var ett möte, som ingen av oss som var med kan tänka sig att vara utan. Visserligen blir ju kamratträffen i första hand ett möte med klasskompisarna i de närmaste årsklasserna, men inte förty, känns samhörigheten med alla som kommer, stark och meningsfull. Att FFV blev något mycket betydelsefullt för oss alla har ju omvitnats i alla möjliga sammanhang. Naturligtvis kommer vi att allt framgent uttrycka vår glädje och tacksamhet över att just vi fick bli FFV:are.

Vår utomordentliga styrelse, som oförtröttligt arbetar år ut och år in för att hålla oss samman, gör en ovärderlig insats. Utan detta eminenta arbete hade kamratföreningen inte varit den källa till glädje, som den varit och fortfarande är. Ett varmt tack – hoppas att ni orkar vidare! Slutligen en god jul och ett gott nytt år till alla FFV:are!

Gunnar Wikström och övriga gamlingar som var med vid årets träff.

Årets veteraner samlade efter årsmötet. Av någon anledning saknas Stig Madberg och Hans Örnheim. Värde på fotot hade ju stigit avsevärt om deltagande fruar också hade varit med, så nästa träff skall även våra ledsagarinnor fångas på bild.

Fredagshaveriet

En fredag eftermiddag på senvintern år 1956 totalhavererade en A 21R tillhörig Kungl. Blekinge Flygflottilj, F 17 i Kallinge. Nedslagsplatsen var strax utanför flottiljen och mitt i ett villaområde, dock utan att någon på marken skadades. Föraren, den 25-årige fältflygaren Stig "Charlie" Boberg från Folkärna i Dalarna omkom.

Vilken var då bakgrunden? Jo, förbandet stod inför omskolning från den tvåmotoriga, propellerdrivna SAAB B/T 18 till A 32 Lansen. För att få någon erfarenhet av jetdrift skulle varje pilot flyga några timmar på den annars i själatåget liggande SAAB A 21 R, en till alla delar experimentmaskin, som hade sitt ursprung i den propellerdrivna SAAB A/J 21 med samma motor som i B 18, den licenstillverkade tyska DB 605.

Som några andra av SAAB:s krigsflygplan från den tiden var 21 R definitivt inte färdigutprovad och det resulterade också i flera haverier med dödlig utgång, för den korta perioden på F 17 närmare bestämt två stycken tillsammans med flera allvarliga tillbud! Total tillverkades typen 21 R i 56 exemplar varav 13 havererade, 6 piloter omkom och 3 hoppade ut i fallskärm. Motsvarande siffror för J 29 Tunnan var 661 byggda, 236 havererade med 91 omkomna svenskar och 6 österrikare, 56 räddade sig i fallskärm, allt förfärande siffror!

Man hade konstaterat, att vid en viss fartökning, t ex i samband med dykanfall och vissa övningar i avancerad flygning blev planet nostungt och gick svårligen att återföra till ett normalt flygläge. När flera som utsatts för detta fenomen försökte att fälla huven inför ett fallskärms-hopp lossnade denna inte utan trycktes fast av luftkrafterna. En förare hade nyligen utsatts för detta i en ofrivillig spinn som inte gick att häva med normala roder under övning i avancerad flygning. När han drog i fällningshandtaget för huven och avsåg hoppa hände absolut ingenting. Fortfarande under spinnrörelse släppte han då styrspaken och försökte att med båda händerna få loss huven, men just i detta ögonblick gick planet självt ur spinn. Huven satt fortfarande fast och han kunde sedan gå hem och landa på vanligt sätt.

Den unge Stig Boberg skulle alltså utföra vissa avancerade manövrer, men av allt att döma hamnade han i överfart och det läge där planet inte gick att rätta upp. Huven återfanns dock ett stycke ifrån nedslagsplatsen. Resultatet blev att maskinen i ytterligt hög fart gick så gott som lodrätt i marken, inga byggnader i den direkta omgivningen skadades av planet, och trots en frusen tjäle på drygt en meter slogs en krater upp på över fyra meters djup. Att människokroppen till 90 procent består av vatten fick läsarna en grym påminnelse om när en oerfaren journalistelev på en av de lokala tidningarna efter haveriet skrev: - Av föraren återstod endast mindre bitar, vilka givetvis tillvaratogs!!!

Det man de facto hittade var fingrar från en hand samt några tarmar hängande i ett träd intill haveriplatsen. Hemskt, makabert, men verkligheten sådan den var och fortfarande är vid flygolyckor! Flyghaverier inom Flygvapnet på den här tiden verkade tyvärr att vara högst accepterade företeelser och det var inte ovanligt att tjugo till trettio unga människor varje år fick sätta livet till i en militär cirkus där liksom ingen på beslutande nivå hade viljan, makten och förståndet att slå till bromsarna och stoppa den officiella slakten av unga, ofta

bristfälligt utbildade militära flygare och med en inte tillräckligt utprovad materiel!!!

När jag själv efter 12 år inom Flygvapnet och med drygt fyrtio år inom svensk och internationell luftfart, ofta med utbildning och just flygsäkerhet som specialområde, tar upp den här gamla frågan med mina f d chefer från flygvapentiden verkar de att fortfarande vara helt oengagerade ! – Det gällde att gilla läget eller begära sitt avsked, får jag som svar ! Men, tyvärr, menar jag, det kan väl inte ha varit så vansinnigt och grymt inom i huvudsak generalerna Nordenskölds, Ljungdahls och Rapps högt vördade Flygvapen att man bara vid min tid under fanorna, åren 1950 – 1962, kunde acceptera att 270 flygare omkom och ytterligare 180 lämnade sina dyra flygplan i fallskärm? Nej, det måste ha varit något annat, och det är förmodligen en ofullkomlig och i ekonomisk och teknisk brådska agerande flygindustri som var orsaken samt ett svagt och okunnigt agerande inom Flygvapnets ledning, med en otillräcklig utbildning som följd!

Historien brukar sägas att förr eller senare ta ut sin tribut av tidigare generationers misstag och underlåtenhet i form av sanningar. När det så gäller det svenska Flygvapnet och dettas historiska brister finns det förvisso mycket att debitera på skuldkontot! De flesta av dem som var ansvariga lever inte längre, men det är att hoppas att de nya, de unga och opåverkade har lärt av den historiska läxan, men å andra sidan flygs det ju anmärkningsvärt lite nu och det är illa, mycket illa, för landets försvar, för Flygvapnet och för piloterna själva!

EN PENSIONERAD FLYGKAPTENS BERÄTTELSE.

*Det näst bästa i livet är att flyga så läs
gärna mina historier på:*

www.wighsnews.se

Ulf Wiberg, Norrköping

Föreningsfakta och information

Nu är det dags igen för inbetalning av medlemsavgiften. Se bifogat inbetalningskort.

2001 gick det ut en påminnelse till 233 st som ej betalat 2000 års avgift, av dessa betalade 26 st.

Även i år påminner vi de som glömt att betala genom att markera detta på inbetalningskortet.

Data för aktuellt år	02	01	00	99	98	97	96
Tidningen har gått ut till adresser	753	768	788	790	793	800	790
Så här många har betalat m-avgift	530	535	546	537	541	554	507
Efter en påminnelse så här många		561	559	573	563	568	542

Via inbetalningskortet kom det in 17 st e-postadresser, 23 adressändringar och 46 hade ändrade telefonnummer..

Lägg inte inbetalningskortet åt sidan.

Rabatterade priser på First Express City Esplanade

Styrelsen har träffat en överenskommelse med First Express City Esplanade i Västerås om specialpriser på boende under veckosluten hela år 2003. Ange koden "FFV Kamratförening" vid bokning.
Priser: 275 kr/person i dubbelrum och 495 i enkelrum.

Klasserna 57 och 58 planerar en träff med respektive år 2005.

Se mera information på inbetalningskortet och kommande information på vår hemsida: www.malarnet.com/~ffvk

5746 Rolf Olsson

IN MEMORIAM

Sedan föregående Propellerblad har det kommit till styrelsens kännedom att följande avlidit:

4402	Lennart Andersson	2001-05
6124	Stefan Hellgren	2002-03-31
4311	Billy Keijser	2002-07-20
4814	Eine Clasén	2002-09-22
4310	Sigurd Briggmar	2002-11-02

Frid över deras minne.

